

Dienos Klausimai

Pagarsėjęs diplomatas Bernardas Baruch pereitą savaitę sugrįžo iš Europos. Tarp ko kito jis pareiškė savo nuomonę, kad būtų didelė klaida ir žala, jeigu generolas Eisenhower būtų įtrauktas politikon. Kaip žinoma, dabar gen. Eisenhower vadovauja Atlanto Pakto jėgoms. Esą, jo iniciatyva ir autoritetas labiausia reikalingas tautų suvienijimui prieš komunistų agresiją.

Kalbant apie generolo Eisenhower kandidatūrą, reikia pažymėti, kad jį remia tokie stambūs republikonų tūzai, kaip gubernatorius Dewey, senatorius Duff ir kiti. Deje, prieš Eisenhower kandidatūrą pasisako karštesnieji republikonai, kurie stato klausimą—ar ištikrųjų generolas yra republikonas, o jeigu jis tokiu yra, tai kodėl atvirai nepasisako? Kraštutiniai republikonai daugiau linkę remti senatorių Taftą, senatorių Dirksen, arba Kalifornijos gubernatorių Warren, kurie laikomi užgrūdintais republikonais. Šalčiau galvojantys republikonai nurodo, kad ne tiek svarbu, kad Eisenhower nepasirodo aktyviu republikonu, kiek svarbu, kad partijos pasirinktas kandidatas laimėtų rinkimus. Suprantama, iki nominacijų yra gražaus laiko ir dar peranksti pasakyti, kuris kandidatas bus parinktas.

Alijantų ir raudonųjų paliaubų derybos Kaesong'e vėl buvo pajrę. Priežastis—raudonųjų nesilaikymas susitarimų. Kaip žinoma, alijantų vadams reikalaujant iš Kaesong'o ištraukti raudonarmiečių sargybas ir derybų vietą paversti griežtai neutralia, komunistai nusileido. Vienok pereitą savaitę, deryboms tebeeinant, Kaesong'e vėl pradėjo slankioti ginkluotos raudonųjų sargybos. Komandierius Ridgway ir alijantų delegatai negalėjo toleruoti tokios padėties ir pareikalavo, kad komunistai pasiaikšint, dėlko jie nesilaiko susitarimų. Washingtonas ir kitų demokratijų sostinės pritarė komandieriaus Ridgway nusistatymui nesitarti su komunistais iki jie nepardys geros valios ir noro rimtai tartis. Rugpjūčio 5-tą raudonųjų vadai prispazino prie "klaidos", užtikrinant, kad tas neatsikartos. Derybos vėl atnaujintos.

Užsienioje didelę sensaciją sukėlė lietuvių ir lenkų pabėgimais iš už geležinės uždangos. Pereitą savaitę 12 lenkų jūreivių, nugalėjusių raudonųjų įgulą, paspruko Švedijon, kiti keturi lenkai, tarp jų viena moteris, jų pačių sukonstruotu lėktuvu irgi pasiekė Švedijos teritoriją. Tai nauji įrodymai, kad už geležinės uždangos gyvenimas yra visiškai nepakenciamas ir žmonės bėga iš komunistinio rojaus rizikuodami savo gyvybėmis. Vėliausios žinios rodo, kad Lenkijoje gyventojų nepasitenkinimas raudonųjų režimu nepaprastai didelis. Maskva tą nujausdama reikalauja naujų valymų ir atšresnių priemonių žmonių nuraminimui. Nieko nepadėjo nei Molotovo, Zukovo ir kitų stambiųjų komisarių atsilankymas Lenkijon ir gasdinimai, kad visi nepaklusnieji bus su drausti ir sunaikinti.

Oro jėgų sekretorius Finleter pareiškė, kad jo ministerija reikalauja daugiau pinigų. Finleter ir oro jėgų štabo viršininkas Vandenberg sako, kad US oro jėgos turi pranešti Sovietų Rusijos jėgas. Tik turint galingą oro laivyną Sovietų Rusija nedrįs išprovokuoti pasaulinio karo. Ir kiti įžymūs amerikiečiai reikalauja tokio oro laivyno, kad karo atveju sovietų karo gamybos centrai ir militariniai punktai būtų greitai laiku paversti ir dulkes.

KOMUNISTŲ SUORGANIZUOTAS JAUNIMO SĄSKRYDIS BERLYNE

BERLYNAS.—Pereitą savaitę rytiniame Berlyne prasidėjo komunistų vady suorganizuotas jaunimo sąskrydis, pavadintas pasaulinės taikos festivalu. Šio sąskrydžio svarbiausias tikslas pasiekti dar didesnę neapykantą Jungtinių Amerikos Valstybėms ir ištikimybę Maskvos carui Stalinui.

Sąskrydžio rengėjų tikėjosi turėti bent du milijonus jaunųjų, tuo tarpu patys vadai prisipažįsta, kad susirinko tik virš 200,000.

Sąskrydžio atrakcija turėjo būti gražuolė, 19 metų amžiaus vokiečių dainininkė Traude Eisenkold, vėnok ji paspruko ir vakarinę Berlyną ir pareiškė, kad jai daug maloniau bus vartoti rašomąją mašinėlę arba valyti grindis vakarinėje Vokietijoje, negu būti komunistų gražuole ir garsenybe rytinėje Vokietijoje. Ji sako, kad ji tiesiog virtusi ligone bedesant marksizmo ir leninizmo pamokas ir besakant kalbas. Ji norinti gyventi laisvėje, laisva nuo šnipų ir pranešėjų baimės. Suprantama, kai ji buvo komunistų kontrolėje, ji privalėjo jai klausyti. Panašiai vokiečiai Eisenkold pasielgtu kiti jaunųjų liai-jaunuolės, jeigu tik paspruktų iš komunistų kontrolės. Apie 5,000 jaunųjų slapto paspruko raudonarmiečių sargybas buvo perėję vakarinę Berlyno sekcioną. Čia paviešėjo, autoritetų raginami dauguma sugrįžo atgal rytinėse sekcionose, vis dėlto apie 100 atsisakė grįžti ir jie priimti, kaip politiniai tremtiniai.

Sąskrydžio kažkokių būdu pateko apie 10 amerikiečių. Tula Frances Damon, pasisakiusi amerikiete, net išrėžė smarkų spytį atspirdama dėl Jungtinių Amerikos Valstybių karininko nusiteikimo ir dėl sulaukymo kitių jaunųjų dalyvauti "pasaulinės taikos festivalė". US au-toritetai labai abejoja, kad ta Damon ištikrųjų yra amerikietė. Tokią paukštytę galėjo įseknizuoti patys komunistai.

Bendrai, sąskrydžio vadai ir kalbėtojai daug tulžies išliejo prieš amerikiečius ir kinta demokratines šalis už nepalankumus Kremliaus bosams.

Iki š. m. balandžio mėn. pabaigai IRO pagelba išvyko į JAV 265,616 asmenų, į Australiją 175,313 asmenų, į Izraelį 121,319 asmenų, į Kanadą 103,321 asmenų. IRO globoje dar yra 223,860 asmenų. Tame skaičiuje "Hard-Core"—t. y. asmenys reikalingi nuolatinei globos 9,939; prieš metus šioje grupėje buvo 25,300 asmenų.

Ukrainiečių Suvažiavimas Munchene š. m. birželio mėn. 2-3 d. išrinko Centralinės Ukrainiečių Atstovybės Vokietijoje Vyriausiąją Valdą. Tarybą. Rinkimų ir Kontrolės Komisijas. Teigė, kad jvyko po ilgą įvairių grupių ir organizacijų pasitarimų ir derybų.

Birželio 14-21 skaudžių įvykių tautai minėjimą ypatingai plačiai pravedė Schlesheim'o apylinkė Muenchene. Be lietuvių tremtinių minėjime dalyvavo ir kiti tautybų tremtinių atstovai, tuo parodydami didelio solidarumo lietuvių tautai. Meninę dalį atliko lietuviškasis jaunimas, kuri buvo pritaikinta tik tai dienai.

Britų vidaus reikalų ministras pranešė žemesniuose Rūmuose, kad iš Anglijos bus deportuoti 13 lenkų, susėkty šnipinėjant Lenkijos-Sovietų režimui.

SUSIRŪPINO LIETUVIŲ KUNIGŲ PRIEAGLIU

Lietuvių Kunigų Vienybės seime, liepos 18 d. New Yorke, prof. dr. J. B. Končius kėlė mintį, kad laikas susirūpinti lietuvių kunigų prieagliu. Turint galvoje, kad šiuo metu Lietuvoje yra likę vos apie 100 katalikų kunigų, reikia susirūpinti pašaukimu į kunigus ugdymu šiame krašte. Prof. J. B. Končius pasiūlė sudaryti trijų asmenų komisiją, kuri šiuo reikalu rūpintųsi.

Kandidatai į kunigus studijas galėtų pradėti Sopulingosios Dievo Motinos Seminarijoje, Hillside, Ill., o baigtų Šv. Kazimiero kolegijoje, Romoje. Šiuo reikalu Šv. Kazimiero Kolegijos Romoje prorektorius msgr. L. Tulaba dabar yra JAV ir jau surado penkis kandidatus Šv. Kazimiero Kolegijai, kurių vienas jau yra pakeliui į Romą.

Šiais visais klausimais Brooklyn'o dieceizijos oficiozas "The Tablet" liepos 28 d. laidoje įdėjo pasikalbėjimą su kanaaniku prof. J. B. Končium, kur be šių klausimų, paliesta ir dabartinė Katalikų Bažnyčios būklė Lietuvoje.

LIETUVOJ VISI VAROMI Į PIONIERIUS

Nori nenori, bet visi vaikai grūdami į pionierius. Iki 1945 m. jų buvo tik 9,000, tai pereitais metais buvo paskelbta jų skaičių oficialiai pasiekus jau 135,000. Jų vadai rengiami Kau-nio mokytojų seminarijoje ir specialioje mokykloje Vilniuje. Mokytojų institutų ir seminarijų programas net įtrauktas punktas, kaip vadovauti komjaunuoliams ir pionieriams. Tačiau jų tėvynės sostinė skelbiamas jau ne Vilnius, bet—Maskva (tat pavirtina kad ir "Sov. Litva" N. 191). Dar yra mokyklų, ypač kaime, kur dar visai nėra pionierių, o daug kur jie veikia tik dėl akių. Prieš pora metų net apie 500 mokyklų neturėjo jų vyriausių vadovų, nors visi žino, kad reikiama tokio vadovo neturėti, ypač nekomunistui mokytoju.

Laisvoji lenkų spauda praneša, kad įskundimai ir šnipinėjimai Lenkijoje vis augs. Komunistų partija yra suorganizavusi net 20,000 specialių korespondentų. Jų uždaviniai—stebėti ir praneškinti apie pastebėtus nepasitenkinimus, agituoti darbininkus už darbo normų padidinimą, propaguoti už Sov. Sąjungą ir kelti Stalinio vardą.

PASIBAISĖTINA LIETUVOS KATALIKŲ PADĖTIS

Komunistų tvirtinimas, kad ir per Maskvos radiją italų katalikams ir darbininkams, kad "Lietuvoj arkivyskupai ir vyskupai veikia laisvai, valdžia jų veikimui nedaro jokių kliūčių", yra paprastas bolševikiškas melas.

Vos tik antrą kartą okupavę Lietuvą, bolševikai suėmė arkivyskupą M. Reinį, vyskupą T. Matulionį, vyskupą V. Borisevičių ir vyskupą Ramanauską. Vyskupas Borisevičius ir vyskupas Matulionis greičiausiai tuoj pat buvo nukankinti (apie jų likimą šiek tiek šviesos duoda amerikietis žurnalistas E. Stevėnas savo veikalė "Tokia yra Rusija necenzūruota"). Kauno, Vilniaus ir Vilniaus kunigų seminarijų pastatai tuoj pat buvo atimti, kunigai išvaryti iš klebonijų, likusieji (saujelė) gyvena skurdžiai, tik iš tikinčiųjų aukų. Bet šie su jais dalijasi patikutiniu kančiu, nors ir tai jiems yra pavojinga. Iš katalikų atimta viskas: visos jų seminarijos, mokyklos, visuomeniniai, visur uždraustas religinis mokymas, uždraustos visos katalikų organizacijos, net brolijos ir socialijos.

Nuo rusų okupacijos pradžios neleistu katalikams išspausdinti jokią katalikišką leidinį, nei maldaknygės, ar katekizmo, nors ir sakoma, kad "komunistai pripažįsta religijos laisvę". Kiti leidiniai išėjo pro ka-

RUSIFIKACIJA PAVERGTOJE LIETUVOJE EINA PERDĖM

Tik pereitais metais "Lietuvos darbininkams" atsiųsta apie 3 milijonai egzempliorių komunistų vadinamos "mokslinės literatūros". Maskvos teatro institute įkurta speciali lietuvių studijos vardu pavadinta įstaiga, kuri rengia Lietuvos teatrui kadrus, o "Mosfilm" yra tikras šefas Lietuvos kino nors ir bolševikiško, kronikos.

"Lietuvoj gražiai skamba rusų kompozitorių muzika, Lietuvos mokilininkai tobulinasi SSSR mokyklų akademijoj, nemažai lietuvių studijuoja SSSR universitetuose, Lietuvos respublikoj išplatama per metus milijonai egzempliorių laikraščių rusų kalba." Žiausias bolševikiškas rusų laikraštis. Be "Izvestija", "Pravdos", "Sov. Litvos", etc., leidžiama visa eilė sritinių komunistų laikraščių rusų kalba, pavyzdžiui pereitų metų spalio 20 d. Klaipėdoj pradėta leisti "Sovietų Klaipėda", vėliau rusiškai ir "Kauno Tiesa", Šiaulių rajone — "Raudonoji vėliava", Naujoj Vilnijoj — "Lenino Žiežirbos" etc. Ko nepadarė Muravjovas, tat pasiryžę įvykdyti Sovietų ir lietuviški bolševikiniai kvailingai. Rusinimo specialiai varyti Vilniuj buvo įsteigtas ir Rusų teatras.

Svarbiausios vietos—rusų rankose. Vieniniai gyventojai vis daugiau išstumiami, jiems daugiausia belieka tik fizinis darbas. Prieš keliu būdu importuojamus rusų gyventojai išsiskyrė iš šiaurės, bet kas iš to: itariamusius surankiojo ir išvežė. Todėl dabai juos oficialiai žiūri su šaltu indiferentiškumu, nors jų nešėnia ne mažiau kaip anksčiau, o dar didesne sanka.

"Nori suomį išeiti—užkalbink ji rusiškai: nors ir supras—bet neatsakys." Belieka tik tylėti ar bėgti prie pogrindžio. Rusai taip spaudžia žmones todėl, kad tikisi palaužti jų pasipriešinimą, priverts eiti ir visiems sovietams nustatyti keliu. Ne tik eiti, bet ir džiaugtis, jį garbinti, aklaui tuo tikint, kainą ir dabar jau esama tokių fanatikų, ypač iš jaunimo tarpo. Pirmoji eilė gydytojai, inžinieriai ir kiti bijosi, kad jie vieną dieną gali būti išsiųsti atlikti "praktikos" kur į Alkanųjų stepę ar Naująją Žemę, o vietoj jų "neišmanančių"

apšviesti" bus atsiųsti rusai. Tuo būdu nutautinimas bus dar didesnis. Tarp Kauno rventojų rusai ar net mongolai, ir tai lietuviškoms išvežtųjų pavardėms?—Taip, tiesa. Kiti (daugiausia moterys) net verčiamos su tokiais tuoktis. Laiškais susirašinėjantieji su užsieniu atlieka tik MVD įstaigų jiems pavestas funkcijas, savo ranka perrašdami tai, ką anie nurodo.

Visi laišškai tikrinami, cenzūrujami, registruojami ir net svarbesnieji fotografuojami. Apkritai, sovietai reikią pasitenkimo savo šios rūšies veikla, nes užsieniečiai, esą, patys jiems—nors to ir nenorėdami padeda kad ir juose įrašytomis būdingomis smulkmenomis, kurias rašytojai laiko visai neaktualiomis. Visos direktijos eina iš komunistų partijos centro komitejo, kuris yra įsikūręs Taupomųjų kasrūmuose, iš kurių kadaise naciai su Crammeriu išvykė Laisvąją Lietuvos Vyriausybę.

VILNIAUS GYVENTOJAI IŠVEŽIMU BAIMEJE

Lenkų spauda skelbia, kad atgabentieji iš Vilnijos praneša apie prasidėjusius naujus iš Vilniaus ir jo apylinkių gyventojų išvežimus. Išvežimai vyksta ryšium su rengiama Vilniuje kariška baze. Š. m. kovo ir balandžio mėnesį išvežti keliolikos kaimų pietvakariuose nuo Vilniaus visi gyventojai. Įrengtos kariškos stovyklos, o miskaiparvesti amunicijos sandėliai. Vilniaus gyventojai randasi išvežimų baimėje. Placioje apylinkėje įvestas karo stovis. Vaikščioti vakarais ar išvykti už miesto reikią leidimo.

PASIBAISĖTINA LIETUVOS KATALIKŲ PADĖTIS

Komunistų tvirtinimas, kad ir per Maskvos radiją italų katalikams ir darbininkams, kad "Lietuvoj arkivyskupai ir vyskupai veikia laisvai, valdžia jų veikimui nedaro jokių kliūčių", yra paprastas bolševikiškas melas.

Vos tik antrą kartą okupavę Lietuvą, bolševikai suėmė arkivyskupą M. Reinį, vyskupą T. Matulionį, vyskupą V. Borisevičių ir vyskupą Ramanauską. Vyskupas Borisevičius ir vyskupas Matulionis greičiausiai tuoj pat buvo nukankinti (apie jų likimą šiek tiek šviesos duoda amerikietis žurnalistas E. Stevėnas savo veikalė "Tokia yra Rusija necenzūruota"). Kauno, Vilniaus ir Vilniaus kunigų seminarijų pastatai tuoj pat buvo atimti, kunigai išvaryti iš klebonijų, likusieji (saujelė) gyvena skurdžiai, tik iš tikinčiųjų aukų. Bet šie su jais dalijasi patikutiniu kančiu, nors ir tai jiems yra pavojinga. Iš katalikų atimta viskas: visos jų seminarijos, mokyklos, visuomeniniai, visur uždraustas religinis mokymas, uždraustos visos katalikų organizacijos, net brolijos ir socialijos.

Nuo rusų okupacijos pradžios neleistu katalikams išspausdinti jokią katalikišką leidinį, nei maldaknygės, ar katekizmo, nors ir sakoma, kad "komunistai pripažįsta religijos laisvę". Kiti leidiniai išėjo pro ka-

minus su dūmais ar makulatūra. Kokių sunkumų sutikta kad ir paprasčiausiai maldaknygė ar šiaip leidiniai norint išspausdinti, gerai gali paspausti kad ir į JAV nuvykęs kan. M. Vaitkus, mėginęs dar per pirmąją okupaciją išgauti leidimą Šv. Raštui lietuviškai atspausdinti.

Kad šiuo metu būtų mėginama Rytų Europos pavyzdžio sukurti "nuo Romos nepriklausoma katalikų bažnyčia ir Lietuvoje, kaip tat daryti bandoma Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir kitur, apie tokius kėslus niekam iš parvykusių neteko dar girdėti. Matyt, neranda raudonų kunigų. Tačiau likusios bažnyčios nuolat pilnos žmonių, žinoma, kol ir jos nebus uždarytos.

Ypač sunki padėtis kunigų, iš-tremtų į Sibirą ar kitas darbo vergu stovyklas. Jau tremtiniai ten blogai traktuojami, bet už visus blogiausia ten visų rūšių dvasininkams: kunigams, pastoriams, rabinams. Jei ten reguliariai mumi ir siūnčiami prie pačių sunkiausių darbų. Todėl jie krinta dar greičiau. Tačiau tiek už juos, kaip ir už visus partizanus ar ištremtuosius nematoma, tyliai meldžiasi visas kraštas.

Tuo tarpu komunistų žymus veikėjas Malakovas giriasi: "Nėra bedarbių mokslininkų, bedarbių specialistų. Jei kas tokių ras, duosime premiją... Taigi, visi darbu "aprupinti"—jei ne kitur, tai Sibire..."

MARGAS LRKSA NAUJŲ NARIŲ SĄRAŠAS

ŠI KARTĄ SĄRAŠE FIGURUOJA NET ŠEŠIŲ KUOPŲ ORGANIZATORIAI

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo išuos naujus narius:

115 kp. Brooklyn, N. Y.—Mažeitavičius, Ona.....	Kučinskis
115 " Brooklyn, N. Y.—Mažeitavičius, Stasė (Juv.)...	"
115 " Brooklyn, N. Y.—Mažeitavičius, Vitalija (Juv.)...	"
10. " Philadelphia, Pa.—Salmaitienė, Agota.....	Jusaitis
324 " Philadelphia, Pa.—Salmaitis, Sofija.....	"
265 " Detroit, Mich.—Citas, Ursulė.....	Simonis
50 " Cleveland, Ohio—Susinskas, Kestutis P. (Juv.)...	Daminaitis
128 " Omaha, Neb.—Pestinskaitė, Konstancija.....	Versackas
165 " Kearney, N. J.—Barzdukas, Dalia Ona.....	Nakrošis

Malonu pastebėti, kad šiame sąrašė figuruoja net šeši paskiri kuopų organizatoriai, būtent, Simonis, Jusaitis, Daminaitis, Kučinskis, Versackas ir Nakrošis. Tai vis ilgamečiai užgrūdinti kuopų veikėjai veteranai. Kai kurie iš praėjusių turį gerus rekordus naujų narių prirašymo darbe. Tiesa, ši kartą jie daugumoje prirašė tik po vieną naują narį (išskiriant Kučinską, įrašusį 3), vie-nok jų figuravimas naujų narių prirašymo kampanijos bare yra džiuginantis reiškinys. Jeigu jie galėjo surast ir prirašyt naujų narių tokiu nepaprastai karštu vasaros periodu, tai kokių rezultatų galima tikėtis atėjus patogeniam veiklos laikui?

Mes kviečiame visų kuopų atsakingus pareigūnus ir veikėjus darban. Įsivaizduokim sau, kad kiekvieną kuopą kas mėnuo laimėtų tik po vieną naują narį, tai Susivienijimas kas mėnuo paugėtų šimtais nariu.

Ypatingai šiais metais svarbu gyviau sukrusti ir padirbėti. Mat, šių metų lapkričio 22-ą mūsų Susivienijimui sueis lygiai 65 metų gyvavimo ir veiklos sukaktis. Šios sukakties atminčiai vertėtų kiekvienam nariui ir narei pridėti bent po vieną plytelę Susivienijimo augimui. Tomis plytelėmis yra nauji nariai.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

Š. m. liepos mėn. 15 dieną Hanover'je įvyko PLB Vokietijos Krašto Tarybos eilinės šių metų sesijos suvažiavimas.

Suvažiavime be Tarybos narių dalyvavo VLIKo Vykdamosios Tarybos narys p. J. Makauskis. Sielovados Tarnybos Tvarkytojas Tėvas Bernatonis, rašytojas Vl. Proščionaitis, švietimo ir lietuviškosios spaudos atstovai bei kiti artimi Krašto Valdybos bendradarbiai.

Be drąsio dienotvarkėje numatytų svarbių klausimų, Taryba rinko ir naujus vykdomuosius organus sekantiems kadencijos metams. PLB Vokietijos Krašto Valdybon išrinkta: pp. Pr. Zundė, Erdm. Simonaitis ir Pr. Karalius; Kontrolės Komisijon: pp. Gailius, Glemža ir Endrikaitis. Garbės Teisiman išrinkta: pp. Skrinckas, Vykintas ir Petkevičius.

Posėdis, vykęs gražioje ir darbingoje nuotakoje, vėlai vakare baigtas Tautos Himnu.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos nutarimu, atgaivinamas Vokietijos lietuvių Kultūros Fondas. Š. m. liepos mėn. 16 dieną Hanover'je įvyko pirmasis sukvietusių kultūros darbuotojų pasitarimas visais kultūros darbų ir Kultūros Fondo veiklą liečiančiais klausimais. Nusistatyta sutelkti į Kultūros Fondą visas Vokietijoje pasilikusias pajėgas: rašytojus, dailininkus, muzikus, žurnalistus, pedagogus. Numatoma organizuoti skrajojantį tautinių šokėjų ir dainininkų grupę (ansambli), vaikų teatro grupę, bent vieną chorą. Tai būtų vietiniai, kurie, remiami ir skatinami Kultūros Fndod, galėtų palaikyti lietuvišką dvasiją mūsų išlaikytose bendruomenėse.

Taip pat į Kultūros Fondo uždavinius įeis ir rūpinimasis mūsų varge atsidūrusiais kultūrininkais.

Iškilo mintis paruošti ir išleisti gerą, gausiai iliustruotą lietuvių skaitymų knygą (chrestomatiją), kurioje mūsų jaunuojuose rašytų geriausių lietuvių literatūros (prozos ir poezijos) kūrinių ar jų ištraukos, istorinių ir apsakymėlių it. Šiam svarbiam

veikalui paruošti lėšų pažadėjo suteikti Lietuvių Išlaikymo Tarnyba.

Visiems Kultūros Fondo darbuams lėšų tikimasi gauti iš VLIKo ir LPB Vokietijoje Krašto Valdybos.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir BALF š. m. birželio mėn. pradėtas lietuvių tremtinių surašinėjimas baigiamas. Surašinėjimas apima apie 90% lietuvių tremtinių, gyvenančių vakarinėje Vokietijoje. Surašinėjimo darbai pagal surašytus klausimus surašymo lapuose yra labai įdomūs. Jais numatoma pasinaudoti emigracijos, Vokietijoje įkurdinimo ir kitiems reikalsams.

Birželio mėn. 23 dieną Bad Salzungen'ne buvo sukvietas visu trijų zonų BALFo igaliotinių ir tarnautojų pasitarimas. Pastarime buvo aiškinti visa cile svarbių BALFo veikla atitvyr liečiančių klausimų. PLBVKI

NUSIZUDĖ PAGARSĖJĘS MOKSLININKAS

Ann Arbor, Mich.—Rugpjūčio 3-čią gyvatės nuodais nusizudė Michigan universiteto bakteriologijos departamentu pirmininkas dr. Malcolm H. Soule, 54 metų amžiaus. Žmonai adresuotoje notoje prof. Soule sako, kad jis negalėjęs pernešti gėdos, kuria jis užsitraukė išieškodamas jam patikėtus fondus, dėlto nusizudė. Prof. Soule už fondų išieškojimą atleido iš profesoriaus vietos ir grąsino patraukti atsakomybėn. Profesoriaus Soule vardas, kaip mokslininko, buvo žinomas Amerikoj ir užsieniuose.

Išdinamitavo Komunistų Centrelius

Paryžius.—Rugpjūčio 5-tą nežinomi asmenys išdinamitavo keturis komunistų centrelius. Nukentėjo komunistų laikraščių stotis ir trys knygynai, tarp kurių yra prancūzų ir rusų knygynas.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE
OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusel metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00
Skaitinių kainos sulg pareikalavimas.LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00. Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

PHONE: Wilkes-Barre 8-4711

APIE KREMLIAUS STRATEGIJĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių generalinis štabas Tokijo mieste išleido labai svarbų pranešimą apie Kremliaus strategiją Tolumuose Rytuose. Tame pranešime US atvirai apkalta Kremlių už Korėjos karą. Ten pat nurodoma, kad Kremliaus suplanuota strategija toli gražu nedavė tokių rezultatų, kokių tikėjosi Stalinas ir jo gengė.

Kremliaus vadai manė, kad nežūrint ar karas bus trumpas ar ilgas, jie visvien atsieksią tikslo. Jeigu karas būtų užsitęsęs tik savaitę kita, pasaulinio komunizmo vadai mažais nuostoliais būtų laimėję visą Korėją. Kitas jų išskaičiavimas buvo, kad jeigu demokratiškos stog korėjiečiai į pagalbą, tai jos turės išieškoti daug jėgų ir gerokai susilpnėti.

Kremliui labai svarbu buvo į užsitęsęs karą įtraukti komunistinę Kiniją. Stalinas ir jo kominformas labai prisibijo, kad Kinija nesustiprėtų ir kad diktatorius Mao nepasiskelbtų nepriklausomu nuo Maskvos. Jau Jugoslavijos diktatorius Tito užtektinai prigadino kraujo Stalinui ir jo kominformui. Jeigu Mao pasektų Tito pėdomis, tai padėtis susidarytų dar aršesnė. Už tai Kremlius įtraukęs komunistinę Kiniją karan neduoda jai tiek pagelbos, kiek iš anksto žadėjo. Mao tą žino ir atsisakoma nuo Kremliaus dėdės. Komunistų spauda ir radijas vis rečiau ir rečiau mini Stalino vardą, kaip pasaulinio komunizmo vadą. Priešingai, kiniečiai pradeda savo vadą Mao daugiau garbinti ir jį iškelti kaip komunistų vadą. Markso ir Lenino mokslų žinovai, tuo būdu kiniečiai, kariai, komunistai, didžius žvaigždes pamato temata. Tokio reikšmingo Stalinas ir jo klapai jokių būdu negalės pakeisti.

Tadgi Kremlius, suplanavęs Korėjos karą, padarė didelį klaidų, kurios kiti turėtų katastrofiškų pasekų. Kiniečiai matydami Stalino veidmainingumą ir apgaule gali visiskai nutraukti ryšius, susitarti su alijantais. Kremlius Korėjos karu norėdamas susilpninti demokratijas, kaip tik susilaukė priešingų rezultatų. Šiandien demokratijos yra vieningesnės ir galingesnės, negu prieš Korėjos karą.

US generalinis štabas Tokijo mieste savo pranešimą baigia pranašavimu, kad Kremlius kasdamas demokratijoms duobę pats nudardės bedugnę. Komunistinė sistema, pagrįsta melais, apgaulemis, žudymais, neatlaikys kirmijimo iš vidaus ir turės susmukti. Ir žmonių istorija parodanti, kad valdžia pagrįsta baime, tironija, badu ir karu neišlaikys išsilaiko. Demokratijos taisydamos savo klaidas žygiuoja pirmyn, o komunistai silpsta.

Zmonija per amžius kovojus, nesiliaus ir toliau kovoti ir aukotis už laisvę ir teises. Tironai gali laikinai uždėti jungą, kurs ankščiau ar vėliau turi nukristi, o patys tironai atsiima nupelnę užmokestį.

Anot lietuvių poeto Maironio, "Kas kardu kariauja, nuo kardo ir žus."

NERAMIOS ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Iš vakarinės Vilniaus spietės pabėgėliai pasakoja, kad sovietų valdžia deportuoja žmones iš Vilniaus miesto ir jo apylinkių. Šios deportacijos yra sujungtos su statyba naujų karo bazių Vilniuje bei jo apylinkėse. Iš vakarinės Vilniaus spietės kovo ir balandžio mėnesiais išvežta į Rusijos gilumą keliolikos kaimų gyventojai. Kaimai liko visi su-naikinti, o jų vietoje ruošiamas kariuomenės stovyklos. Jos aptveriamos stipriomis vielių tvoromis ir kitokiais sustiprinimais. Apylinkės miškuose ruošiami ginklų sandėliai. Požeminiai ginklų sandėliai yra pat pat ir pačiame Vilniaus mieste.

Dėl išvežimų ir išorinio bombardavimo Vilniuje žmonės gyvena nuolatiniame baimeje. Vakara, be specialaus leidimo, negalima pasirodyti mieste arba išieiti iš miesto. Visa apylinkė yra pavesta karo vadovybei. Produkcija įjungta išimtinai karo reikalmams. Kolchozai gavo specialius įsakymus, kad šiuo metu visos jėgos turi būti ranguojamos būty skiriamos tik kariuomenės rei-

kalams. Žmonės jau dabar jau greit išgydė—kliausia, žiūrėdama į plasuojančius šviesius Nasvitytės plaukus ir tipingai lietuviškus veido bruožus.

— "Išgydė" ... tai būtų per daug pasakyta—šypsosi jos. Mus tik pastatė ant kojų. Bet ir tai buvo stebūklas.

O stebūkladary, pasirodo, būta. Ir, toli gražu ne paskutinioji vieta toje stebūkladary eilėje, tenka BALFui. Nuolat plaukė į sanatorijas riebalai, CARE paketai, nors ir mažom sumom, pinigai. Nors ir mažytės tos piniginės pašalpos, kai kada po 10 markių į mėnesį,—bet prie jų sėmamos—prie 6 markių kišenpinigių, gaunamų iš sanatorijos—tas pridėdamas dešetis markių jau sudaro "kapitalą". Užtekdavo ne tik pašto ženklams ir laiškų popieriui, bet—svarbiausia—vaistams. Kai atėdavo į sanatoriją kava ar rūkalai, ligoniniai žinogai, jog šiuo metu BALF kasoj vaikusio vėją. Reikiška, susiprasikit, išimainykit ... Šiandien reikiška iš tos rūšies gėrybėms visai pablogėjo, nes vokiečiai apsisėdė neperžengiamais mūity nuostatais.

Amerikos spauda paduoda Reutersio agentūros žinias, kad sovietinės Lenkijos vyriausybės galva B. Bieruta, lankydamasis rytų Vokietijoje, pasiūlė ryt. Vokietijos komunistinio režimo šefui W. Pieck perkelti atgal į Lenkiją 150,000 vokiečių. Vėrusio atitinkamos įstaigos sudaro pageidautinų atkeltimui sąrašus.

VLIK'O SEKCIJOS IR JŲ VEIKLA

1946 m. Berne įvyko VLIK'o atstovų ir Lietuvos diplomatų, esančių Europos kontinente, konferencija. Joje buvo sutarta sudaryti VLIK'o vykdomąjį organą ir išrinkti VLIK'o bei to organo funkcijos. Būtent: VLIK'as tremitje vykdo seimo, Vykdomoji Taryba vyriausybės pareigas. Kada tas organas pristatato kaip toks viešumai, galutinai sprendžia VLIK'as. 1947 metais VLIK'o ir diplomatų konferencija Paryžiuje, kur dalyvavo jau diplomatai iš Britanijos bei Jungtinių Amerikos Valstybių, ir patvirtino Berno sutarimą. 1948 m. VLIK'ui tas funkcijas patvirtina ir krašto rezistencijos atstovai ir įgaliojo VLIK'ą veikti ir kalbėti užsienyje visos Lietuvos tautos vardu.

Dabartinė organizacija. VLIK'as yra įstatymo pobūdį turintis patvarkymų leidžiamoji įstaiga. Jis nustato laisvinimo reikalams biudžetą, priima apskaitas, priima Vykdomosios Tarybos planus, išrenka patį Vykdomąją Tarybą, kuri vykdo VLIK'o patvirtintus darbus.

Dabartinis metu Vykdomoji Taryba turi keturias tarnybas: užsienių reikalams, informacijai, finansams ir lietuvių išlaikymui tarnyba. Užsienio bei informacinę veiklą VLIK'as atitima bendradarbiauja su Lietuvos diplomatiniais atstovais, kurie tebėra šiuose kraštuose: Vatikane, Jungtinėse Valstybėse, Britanijoje, Prancūzijoje, Urugvajuje, o taip pat su Lietuvos viešviečiais konsultais. Santykius su vyriausybėmis tų kraštų, kuriuose yra Lietuvos diplomatiniai atstovai, palaiko VLIK'as.

per juos; kur jų nėra—tiesiogiai jis pats.

Užsieninei veiklai yra pagelbinės visuomeninės organizacijos. Europoje: Europinio sąjūdžio lietuvių tautinis komitetas, lietuvių federalistų klubas Prancūzijoje; Amerikoje: pirmoje eilėje amerikiečių lietuvių visų srovių bendras organas ALTA, su jo informacijos biuru LAICU, toliau lietuvių tautinė grupė prie Free Europe ir taip pat federalistų klubas.

Lietuvių išlaikymo tarnyba rūpinasi tautinės dvasios ir tautinių papročių išlaikymu tarp išeivių. Ji remiasi ir baigiamą organizuoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, kuri atskiruose kraštuose jau turi savo krašto vadovaujamus organus. Tarp PLB ir VLIK'o darbo negali būti jokio susikryžiavimo, nes VLIK'as rūpinasi Lietuvos laisvinimu, politinio darbo sritymis, o PLB ir jos padaliniai—kultūrinis ir socialinis darbu tarp išeivių. Lietuvių išlaikymo tarnyba taip pat artimai bendradarbiauja su Lietuvos Raudonojojo Kryžium ir BALF.

Finansų tarnyba, bendradarbiaudama su ALT ir PLB, organizuoja išsės Lietuvos laisvinimo veiklai. Toms išsėms saugoti ir tvarkyti VLIK'as žinioje veikia Tautos Fondas.

Ryšių su lietuvių pasibėgėliu Lietuvos etnografiniuose plotuose, neįėjusiuose į Lietuvos valstybės ribas, norint tinkinti tų sričių lietuvių reikalus ir jų aspiracijas paskutiniu laiku yra kuriama lietuvių tautos pakraščiu, arba revindikujamų sričių tarnyba. PLBVKVI

"JŲ PADEJOT MUMS IŠTRUKTI
IŠ MIRTIES NAGŲ"

"Mes norime savojo lietuviško spausdinto žodžio" ... sako ligoniai

Tam pačiam kambariui Montvilaitės gulio dvi savaites. Neturi jokio giminingo neišėjimo. Lyg ir nepatogu buvo duoti save, siems po truputį pinigų, o jas ap- lenkti. Bet lygiai nepatogu ir BALF kasos šelpi svetimuosius. Išėmė iš savo kišenės ir davė jom 10 markių. Vienos akys sublizga ašarom:

— Turiu jums atvirai pasakyti,—sako ji,—jeigu jūs vietoj būtų mano tautietis, jis tikrai taip gražiai nepasiegtų. Tegul Dievas laimina jūsų tautą.

Kiti ligoniai, deje, negalėjo atieiti mūsų pasitikti: pavyzdžiui, J. Butkus, turis atvirą procesą abiejose pusėse, jokia operacija neįmanoma, nes pavojinga gyvybei: K. Norėka požiūvus tbc, sunkiai duodasi pumpuojamas oras, stiprus plaučių suaugimai: L. Ciplijauska į lovą paguldė geltigę. Ji randam bevartant "Tremtį". Tai tautiečių dovana, kuri drauge su jais kilnojasi iš vienos sanatorijos į kitą. Bet ką tai reikiška mažytis dviejų puslapių laikraštis visai savaitė. Tiesa, ligoninėje yra biblioteka, bet ji vokiška.

Nieko taip jų neprašom, kaip lietuviškos spaudos,—sako Ciplijauskas.

Šį prašymą likusieji pagauna, kaip dainos refreną: lietuviškų laikraščių.

Tai nėra mirties ar bado šauksmas, kuris šiandien skinda iš Kinijos, Indijos, Korėjos ir atsimušia į Amerikos krantų—vientelį krantą, iš kurio uostų į kenčiančias tautas plaukia ne tik kariai, bet ir maistas ir drabužiai. Jų šauksmas yra daug tylesnis ir visai kitos rūšies: mes kenčiame dvasinį badą, mes tenorime ryšio su tautiečiais anapus vandenyno, mes norime žinoti apie jų darbus, kovas, laimėjimus, mes norime—kaip nieko kito,—savojo lietuviško spausdinto žodžio ...

Tai nėra mirties ar bado šauksmas, kuris šiandien skinda iš Kinijos, Indijos, Korėjos ir atsimušia į Amerikos krantų—vientelį krantą, iš kurio uostų į kenčiančias tautas plaukia ne tik kariai, bet ir maistas ir drabužiai. Jų šauksmas yra daug tylesnis ir visai kitos rūšies: mes kenčiame dvasinį badą, mes tenorime ryšio su tautiečiais anapus vandenyno, mes norime žinoti apie jų darbus, kovas, laimėjimus, mes norime—kaip nieko kito,—savojo lietuviško spausdinto žodžio ...

Tai nėra mirties ar bado šauksmas, kuris šiandien skinda iš Kinijos, Indijos, Korėjos ir atsimušia į Amerikos krantų—vientelį krantą, iš kurio uostų į kenčiančias tautas plaukia ne tik kariai, bet ir maistas ir drabužiai. Jų šauksmas yra daug tylesnis ir visai kitos rūšies: mes kenčiame dvasinį badą, mes tenorime ryšio su tautiečiais anapus vandenyno, mes norime žinoti apie jų darbus, kovas, laimėjimus, mes norime—kaip nieko kito,—savojo lietuviško spausdinto žodžio ...

Atsisveikinant su jais, mums vėl prabėgo pro akis visos BALF pastangos ir rūpestiai—kaip sukelti tiems nelaimingiesiems šiek tiek pinigų, kaip iškovoti daugiau CARE paketų, kaip ap- rūpinti juos spauda, kaip suorga- nizuoti kokią pramogę. Bet re- ginsys dviejų mergaičių, kurios dar pernai gulėjo beveik mirties patale, o šiandien lydi mus žy- ruotu takeliu, ir jų melynį dra- bužėliui supasi vasaros vėjų,— šis reginsys atlygino mums su- kaupus visas pastangas ir rūpes- čius. Ir galia, kad mes negali- me jų nugabenti į ten, iš kur joms plaukė aukos ir pagelba, ir parodyti jas mūsų tautiečiams, kurių gera širdis ir duosni ran- ka padėjo išplėsti dvi gyvybes iš mirties nagų ...

DAR TRŪKSTA

Liet. Rašytojų Dr-ja neseniai paskelbė atsisaukimą, prašyda- ma auką a. a. rašytojo Juozo Kruminio paminklui Vokietijoje pastatyti. Paminklas ir kapo su- tvarkymas atsis apie 130 dolen- rių.

Malonu pažymėti, kad mūsų balsas tautiečių buvo išgirstas. Už gražią \$25.00 auką atsiun- tėt Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyrius. Tai puikus pavyzdys kitoms lietuviškos organizacijoms. Atsiliepė nema- ža ir pavienių asmenų, kuriems už auką reiškiamė nuoširdžią pa- dėka.

Iš viso aukų gauta \$53.60. Dar trūksta apie \$77.00, todėl pakar- totinai kreipiamės į velionies pa- žįstamus, jo raštų skaitytojus ir šiaip geros valios tautiečius prašydami atsiųsti kad ir nedi- delę auką LRD pirmininko adre- su: Ben. Babrauskas, 1436 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Ligi šiol paminklui aukėjo: \$25.00 Clevelando Lietuvių Kul- tūros Fondas. Po \$5.00: A. But- kūnas, P. Petrušaitis. Po \$2.00: P. Čepėnas, V. Kažemėkaitis, M. K., dr. S. Šimoliūnienė, M. Ti- lindis, Vitoldas.

Po \$1.00: P. Burneikis, P. Gu- das, P. Kisielienė, prof. J. Ši- molūnas, S. Vazbys, A. Zailis- kas; D. Sabaliauskas—60 centų.

Liet. Rašytojų Dr-ja

LENKAI VERTIA LIE-
TUVIŲ ELERASCUS

Philadelphia, Pa. — Į vietinę lenkų spaudą lenkiškame verti- me paduota stambiausio poeto, Bernardo Brazdžionio eilėraščių, kuris originalė—lietuvių kalbo- je taip skamba:

"Jei gyvenimas sapnas ... ir vėlėi Reiks pabusti ir gyvent ne sapne, Jei mūs dienos tik blankūs šešėliai Kas tą naktį užmigdė mane? Kas užmigdė mane šiam pasauly, Kad klajotau kaip varšas žiedus, Kad taip puldamas ečiau į saulę, O pasiekt... niekad... niekad..."

Ta eilėraštis, "sulenkinio"—ver- tės iš lietuvių kalbos pan J. Ada- mowicz; o eilėrašties mūsų mies- tą, Philadelphia pasiekė tik de- ka pasidarbavimo viengentio Aleksandro Ružancovo. Lietu- viškos Bibliografijos vedžio.

Poetas Bernardas Brazdžionis gimė 1907 m. ir augo Vabalni- kuose. Iš profesijos jis yra mo- kytojas, o kūrybingai jis prad- jo rašyti 1924 m. K. V.

ATLEIDO 90 KADETŲ

West Point, N. Y.—Pereitą savaitę militarinės akademijos vadovybė pašalino net 90 kadetų, kuriuos surado kaltais už auklas- totus egzaminus. Tai pirmas toks įvykis ilgoje šios akademijos is- torijoje, kad toks didelis skai- čius kadetų būtų pašalintas. Kai kurie kongresmenai ir kiti įž- nūs asmenys reikalauja praveisti platesnį ištirimą.

TIKYBŲ STATISTIKA

47,612,000 vakarų Vokietijos gyventojų tikybos: 50,7% pro- testantai-liuteronai, 45,2% kato- likai, 4,1% kitų. Protestantų dau- guma kraštuose: Schleswig-Hol- stein 87,6%, Bremen 84,2%, Ham- burge 78,4%, Niedersachsen 76- 2%, Berlyne 73% ir Hessen— 64,2%. Katalikų dauguma: Ba- varijoje 72,3%, Baden 69,2%, Rheinland-Pfalz 57,4% ir Nord- rhein-Westfalen—55%.

"Dziennik Polski" praneša apie koncentracijos stovyklų Ja- vorza (Chrzanow-Katowic) pu- siaukelėje. Ten jau virš 5,000 kalinių-darbininkų. Anglies ka- pyklose dirba 10-11 val. nusta- tyta normali atlytis. Didelės bausmės. Rusijos NKVD darbo stovyklų tvarka.

TOLIMAS AIDAS

Kad sūtemų kraštas, kaip žydinti žemė, melsvųjų vosilkų žiedais pražydėtų ir žodžiai prapultų, kur prapultį lemia, ir mūsų mirtis užgimimo pradėta ...

Ilgą nebuitis už visų orizontų, kaip tolimas aidas miške tolimame, pas grįžtančių marių išeinantį kraštą prislėgė svajonė audringa, neramią.

Lyg mažas lašelis iš dugno giliausio, lyg aukštasai bokštas ant aukštojo kalno i didžiąją saulę pakilęs dairausi, i mirgančią žvaigždę ant drebančio delno.

Užgeso, užgeso, užgeso žibintas kaip vėlinių žvakė juoda ant altoriaus ir vienas ir visas geismų noras šventas: aš noriu—jis nori—jis nori—aš noriu—

Kad sūtemų kraštas, kaip žydinti žemė, melsvųjų vosilkų žiedais pražydėtų ir žodžiai prapultų, kur prapultį lemia, ir mūsų mirtis užgimimo pradėta.

Bern. Brazdžionis

JUODOS AKYS

Einu aš į platų gyvenimo lauką Ir širdį atvėrus ir glėbį ištiesus Kur rytdienos žygiai vardu mane šaukia, Kur kyla iš rūko saulėtekliai šviesūs ...

Einu aš, kur daug prieš mane jau nuėjo Rankas tiesdami išsvajotajai daliai ... O giedančios paukštės, o staugantys vėjau, Nuneškit mane, kur nurimsta bedaliai!

Nakčių žiburiai juodos akys sužiūro: Jei krisiu—kaip snaigė pavasarį žūsiu! Bet, jei nepabūgsiu putojančių jūrų— Pirmoji saloj aš laimėtoja būsiu!

Mylėti gimiau. Ir myliu ašai viską: Danguos aukštumas ir žemyno mūs klonius ... Visviena: už tai ar mane pamylės kas ... Gyvenimas mano—kančia ir svajonė ...

D. Mickaitė

KAI UŽSIDEGA ŽVAIGŽDĖS

Raudonos, mėlynos ir žalios žvaigždės Kas vakarą užsidega virš mano sodų, Ir penkos žibančios sapfrais raidės Susėda vienišiomis tarp mano godų ...

Ir visos mano mintys, kaip ant dūmų, Apastalais visi troškimai susispiečia, Ir kur seniai piktoji nuodėmė gyveno, Iš ūkanų lelijos baltos šviečia.

Ir pakeliu giedrias akis į dangų— Visi keliai žvaigždynais išsegioti ... Varpai svyruodami tik zvanga, Ir švinta spinduliais takai migloti ...

Ir visos valandos, kur šurkščios ir vienodos, Sustoja poromis, kaip gimnazistės, ir išeina ... Ir saulės paukščiai pradeda giedoti mano soduos, Ir žibantiomis akimirkšniais minutės eina ...

B. Buivydaite

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ
SUSIVIENIJIMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiklai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMOJI TARYBA

Dr. Vad.—Kun. Jonas F. Baltuševičius, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Prezidentas—Leonardas Šimutis, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass.
Sekretorius—Vincas T. Kvetka, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Išrinktas—Petras J. Karasauskas.
13 Garrison Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Ildo Globėjus—Jurgis K. Venoslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland 3, O.
Ildo Globėjus—Vincas Abramaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. Kvotėjas—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 5, Pa.

Redaktorius—Matas Zujus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Avenue, Scranton, Pa.
Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Avenue, Roseland, Ill.
St. Petrukevičius, 304 S. Beech St., Mt. Carmel, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Stasys K. Lukosevičius, 281 St. Fourth St., Brooklyn 11, N. Y.
Juozas K. Encheris, 4401 S. Mozart St., Chicago, Ill.
Juozas Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.

TEISMO KOMISIJA

Albina Polkienė, 6606 So. Wastinaw Avenue, Chicago, Ill.
Vincas Steplius, 256 Battle Avenue, Exeter, Pa.
Kun. Vyto Zemaitis, 258 Slocum St., Kingston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.
Juozas B. Laučka, 8557—149 Street, Jamaica, N. Y.
Aleksandras Aleksiš, 76 Center St., Waterbury, Conn.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Marijona Šrupienė, 6733 S. Campbell St., Chicago, Ill.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Petrus Baltrušaitis, 1105 N. Main Ave., Scranton, Pa.

JAUNIMO KOMISIJA

Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Vilga Matulytė, 235 Mosier St., Nanticoke, Pa.
Jurgis Filipaitis, 55 Pierce St., Plymouth, Pa.
Ned Džonsonas, 12 Phillips St., Buttonwood, Wilkes-Barre, Pa.
Peter J. Martin, 3117 Balfour Ave., Allen Park, Michigan

LITHUANIAN CALVARY

Too little is being said, too little is being done about a brave nation taken over and martyred by the Soviet. The light of faith still burns, but it is being snuffed out.

By THADDEUS V. TULEJA

Recently a new word, genocide, has been coined to tell an old story: It's a cold word. Few people know that it's compounded of suffering and bloodshed and the cries of a dying people. In no one perhaps, would it bring to mind an image of Lithuania, Christ's loyal bastion of the faith in Eastern Europe, going to its own crucifixion.

Before World War II began, Lithuania was a peaceful Baltic republic of 3,200,000 people, of whom more than 80 per cent were Roman Catholics. It was known as "the land of the crosses," and its shining faith inspired the Holy Father, Pope XI, to call it "the most loyal daughter of Rome."

Today, Lithuania is a Soviet Socialist Republic. Its population has dwindled down to 2,300,000, and the crosses can no longer be seen. A plague, monstrous and brutal, has swept over the land. Genocide is its name, and it was brought to Lithuania by a horde of heathens from Moscow.

Russia's invasion of the little republic in 1940, and its reoccupation of the country early in 1944 after the German retreat, is a repeat performance of a grim drama enacted for the first time centuries ago. But today, behind the Iron Curtain, there is an iron heel stamping out the country's spiritual heritage and freedom with arrogant impunity. The Communists are strangling their arch-enemy, the Catholic Church, along with the richest elements of Western culture, while the free world stands by in a state of apathetic neutrality.

The first act of the Russian after their occupation of the country in 1940 was the cancellation of the Concordat signed in 1933 by Lithuania and the Vatican. On June 26, 1940, Monsignor Centoz, the Papal Nuncio was informed that the new Soviet Lithuania no longer needed to maintain diplomatic relations with the Holy See. He was ordered to vacate his residence within two days, and, soon after, to clear out of the country.

Then followed a wave of antireligious decrees aimed at abolishing Christian education. Priests were forbidden to give spiritual instruction to children. A special form was drawn up by the Soviet Executive Committee of Kaunas and distributed to all its subordinate offices. "I, the undersigned clergyman," it read, "sign the attached as evidence that I was informed on April 1, 1941 that I am strictly enjoined not to give religious instructions to school children or to children of preparatory school age, neither in churches, nor in the homes of the children, nor in my own apartment, nor elsewhere. Thus I have no right whatsoever to talk to them about religious matters."

Soon religious instructions were denied to adults. The Russians, took over all private publishing houses, destroyed thousands of religious books and tracts, including the little prayer book, "Our Father," which explained the principles of the Catholic Faith, and forbade the publishing of any more. Bishop Vincas Brizgys of Kaunas, in behalf of all Lithuanian bishops, protested vehemently, but the Russians only sneered at him. The Commissariat of Education went on replacing religious teaching with lessons in the history of Communism.

But the Bolsheviks were disappointed in the results of their antireligious campaign. People still heard Mass. Catechetical instruction, prohibited in schools, was given in secret by parents who taught their children behind closed doors and drawn shades. Priests avoided all conflicts with their Soviet bosses by keeping silent on political matters, for resistance would have been disastrous. Scoffing Russian police, many in plain clothes, appeared everywhere, waiting to bear

an unguarded, anti-Russian remark fall from the lips of a priest.

Day by day atheistic propaganda increased. Important Communist festivals were held on Sundays during the hours of Mass. Attendance was compulsory. Everywhere agitators urged the people to work on Christian holidays but Lithuanian workers usually answered such proposals with complete silence. The Russians, however, have a convenient saying—silence means consent. And so these forced meetings were followed by enthusiastic statements in the Soviet press that Lithuanians would no longer observe "holidays of superstition."

But since the people continued to hear Mass, the Russians threatened them with dismissal and dispossession. Attendance at religious services was now regarded as an act of "sabotage" and was speedily followed by prosecution. Large masses of Lithuanians were compelled to work on Easter, Christmas, All Saints' Day, and similar festivals. But on such days the churches were filled during the early hours of morning before the working day began, and again in the evenings. It was obvious the Russians were making little progress in de-Christianizing Lithuania. More drastic measures had to be taken.

The first crushing blow soon fell. A "Strictly Secret" order of the Soviet police, dated May 31, 1941, was sent to the Russian authorities in Lithuania instructing them to prepare all people's enemies for exiling into the remote regions of Russia. These "people's enemies" included clergymen, former public officials, party leaders, military officers, members of the Lithuanian National Guard, boy scouts and girl scouts, philately and Esperanto enthusiasts, business people, independent farmers, home-owners, and so on. Former employees of the American Legation, the American Consulate, and business firms of the United States were specifically singled out as people's enemies.

The deportation order signed by Comrade Serov, the Deputy People's Commissar of State Security of the U.S.S.R., is an eight-page document outlining with great care the manner in which Lithuanians were to be deported to Siberia, what personal belongings they were permitted to take along with them, and how fathers were to be separated from their wives and children.

Catholic priests were deported, but many of them were slain in malicious and shockingly "priest hunts." Father J. Dabrila, the spiritual director of the Vilkauskis Seminary, was beaten and bayoneted to death while he still wore his Mass vestments; Father J. Petrika, a fifty-six-year-old Vicar, was found murdered in the Budavony forests; and the Very Reverend Father Juknevičius, Rector of Merkinė, was found dead with his face disfigured by burning gasoline. The list is long.

Serov's deportation order had to be laid aside during the German occupation, but it was revived with a vengeance when the Russian returned in 1944. The thought of a new Russian invasion struck terror in the hearts of thousands of Lithuanians who tried to escape in the wake of the retreating Germans. About 90,000 were cut off from retreat by the Red Army near the city of Danzig. Since that time nothing has ever been heard of them.

The effects of Serov's order were devastating. The toll of murdered and exiled Lithuanians amounted to hundreds of thousands. Those still living in the homeland are impressed into a system of agricultural collectivization. Strong opposition to

this cost Lithuania 100,000 deportees in 1948, and 120,000 during the first half of 1949. Young men are drafted into the Soviet armed forces, while others go into "volunteer" labor battalions for service in Russia. And children are forcibly taken away from their parents to be sent to special schools where they are reared as pagans.

In 1940, there were more than 1600 Catholic parish priests in Lithuania. Today, there are less than 400! The others are either dead or slowly dying in Soviet labor camps. The hierarchy of the Church fared no better. In 1946, Bishop Teofilus Matulionis was arrested, and died the following summer in a Russian prison. Bishop Vincas Borisevicius was condemned to death at a closed trial in 1946 as a bourgeois nationalist leader. Bishop Francis Ramanauskas was arrested the same year, leaving the Cathedral of Telsiai. As he was rushed to a waiting car, his hat fell off. He asked for permission to recover it. The Russians laughed. "You'll fashion yourself a fine bear-skin cap in Siberia!" they said.

In July, 1949, word came from Rome that Most Reverend Kazys Palutokas was the last of Lithuania's fourteen bishops still at large and in hiding. But later reports coming out of Lithuania tell a sadder story that he died in a Russian prison.

The small band of valorous priests who carry on their pastoral duties are mocked and called "cult servants." The sacrifice of the Mass is a "witchcraft session." Russian agents go to confession to provoke the priest into uttering some anti-Soviet remark. Often priests are called to administer the last rites to a dying man, only to discover that the man is a Russian impersonating a Lithuanian guerrilla fighter. The priest is then arrested for associating with guerrillas. Sometimes priests are forced to undress in the offices of the Russian police and be photographed with Russian girls. The photographs are then circulated among the priest's parishioners.

One seminary, with its number of theology students limited to 150, remained operating for a few years. But in the winter of 1947-1948 it was closed. All monasteries are closed, as are most of Lithuania's churches. In Vilnius the Cathedral of Saint Stanislas has been turned into a dance hall; Russians now dance over the tombs of many ancient rulers of Lithuania. The old Vytautas church of Kaunas, dating back to the fifteenth century, was converted into a granary. The Jesuit church of that city is now a warehouse, and the little church of the Marian Fathers is boarded up.

Of the twenty-one churches in Kaunas, there are at most ten still open for the use of the faithful. To hear Mass there one must pay an admission ticket at a cost of about twelve dollars (seven rubles). The proceeds go to swell the Russian treasury.

Pentagonal Red Stars have replaced the public crucifixes throughout the land. Crosses are no longer permitted in Catholic cemeteries, and sometimes whole cemeteries are closed. The old burial ground in Kaunas, where rested the remains of many Lithuanian heroes, was covered over with top soil after its monuments were knocked down.

For the past three years the Russians have been trying to create a "National Catholic Church" which would be administered by the Soviet police. The few remaining priests are asked to sever relations with the "Fascist Vatican." Some have been thrown into prison for being agents of Vatican intelligence. Lectures are given on Catholic reactionism, and a motion picture called "Vatican—The Enemy of the Workingman" has been used to add color and documentation to speakers' arguments.

Since deportations, waves of terror, and mass murders still did not suffice to bring the country to its knees, repression forces, 30,000 strong, are now stationed permanently in Lithuania. They are called the *lasretabai* or exterminators. Their main function is to terrorize the people with barbarisms which are slowly destroying the Lithuanian's will to live. Searching through the country's many villages for real or imaginary guerrilla leaders, they have raped young wives, some of them pregnant, have killed fathers and sons with machine-gun fire because doors were not opened quickly enough, and have strangled people with barbed wire.

And why don't the Lithuanians fight back? They try to. There is now, and has been for some time, a nonpartisan organization called the United Democratic Resistance Movement. Its armed forces are simply called the Freedom Fighters. They are directed by the Supreme Command of the Armed Guerrilla Forces. Many priests whose parishes were closed, or who escaped from deportation convoys, have joined the Freedom Fighters.

The guerrilla forces are attempting to prevent the colonization of Lithuania by Russians, and to minimize the effects of Comrade Serov's deportation order. Resistance tactics are altered constantly to meet the changing methods of repression used by the Russians. The guerrilla forces are used today only on rare occasions when a shock attack seems justified. For example, attacks on the armed convoys and trains transporting deportees out of the country. A few years ago there were several ex-

48TH EUCHARISTIC CONGRESS TO CONVENE IN BARCELONA

PILGRIM FROM ALL THE WORLD WILL GATHER MAY 27—JUNE 1, 1952

Barcelona, Spain will be the meeting place for hundreds of thousands of Catholic pilgrims from all corners of the globe during the week of May 27, 1952, it was revealed today by Thomas J. McGuire, prominent Chicago Catholic layman and travel representative.

Mr. McGuire, who was official United States and Canada travel representative for the last Eucharistic Congress, held in Budapest, Hungary in 1938, reported that thousands of Catholics had already expressed their intention of making the pilgrimage to the Congress even before the date and place had been announced.

At the Congress, Bishops and Cardinals, each with his group, will be addressed in every known language on the meaning of the Eucharist, Christ in the Sacrament at the Altar. Mr. McGuire, said that in the face of the spiritual peril which threatens all nations, the gathering stands

forth, offering a bulwark and sure defense, calm and peaceful, though no less forceful and impressive, uniting all nations in an enthusiastic gathering of hundreds of thousands of Catholics of every land present at the International Congress, as well as the spiritual participation of over four hundred and fifty millions of Catholics throughout the world, and will reverberate through the nations as a great world manifestation.

Steamship Companies, Airlines, Railroads, Hotels and Travel Agents throughout the world are cooperating in making it convenient for American and Canadian pilgrims to not only attend the Congress at Barcelona, but to have the opportunity of visiting many of the famous Catholic shrines in Europe, including Lourdes and Lisieux, clixnaxing the trip with a visit to Rome, the Eternal City, to be personally received by the Holy Father.

KNIGHTS OF LITHUANIAN NATIONAL CONVENTION

September 6, 7, 8 and 9, 1951, Hotel New Yorker, New York

The following schedule has been set:

Thursday, September 6—Daytime: registration (Fee \$12.50) Evening: Get-together Party (Amateur Night)

Friday, September 7—Morning: Mass for Mykolas Norikinas at 9 A. M. Daytime: Sessions Evening: Semi-Formal Dance

Saturday, September 8—Morning: Mass for deceased members at 8:30 A. M. Daytime: Sessions Mid-noon: Luncheon and Ice Show at the Hotel New Yorker's Terrace Room Evening: Bus Ride to Coney Island

Sunday, September 9—Morning: Solemn High Mass at 10:30 A. M. Afternoon: Closing sessions at 2 P. M. and Holy Hour at Saint Patrick's Cathedral at 4 P. M.

The Committee would appreciate it very much if you would send a post card letting us know if you will attend the Convention. Please send such information to Miss Fran Backs—712 E. 84th St., Bronx 67, New York. The National Convention Committee

amples of Lithuanian heroics, suicidal attacks on Soviet troops. Now large-scale battles are no longer fought because they proved to be too costly. Besides, armed action is followed by bestial reprisals. Innocent Lithuanians are slain and their bodies dumped in the market places. The corpses are often desecrated. Crosses and Lithuanian insignia are carved on the bodies with bayonets. Eyes are gouged, sexual organs mutilated.

When known guerrilla fighters are among the dead, Russian police watch for a sign of grief recognition among those viewing the bodies. Sometimes a mother, unable to restrain her sorrow, falls with great sobs on the body of a guerrilla son. When such relationships are established, the identity of other fighters still at large can be ascertained by various methods of persuasion.

Russian interrogation offices are equipped with torture devices, mechanical and electrical, most of them very crude and painful. There one would find instruments for breaking the bones of shin and arm, a post for hanging a victim by his armpits while he is beaten with a rubber hose, and special pliers for squeezing repeated loss of consciousness. Lithuania is lying prostrate and exhausted under the shadow of horror and death. Still, her people sing a sad but hopeful hymn: "Mary, Mary... easy slavery, save us from the terrible enemy." But hope is not easy. British and American broadcasts pass over the martyrdom of the country in silence, while the armed atheists from Russia are tearing asunder very shred of Lithuanian allegiance to God and country. The people have become embittered by the Western world's indifference to their long and painful suffering.

Yet they have not forgotten how to pray. During the Holy Year, a small band of survivors of Russian death camps met in Jerusalem. There, next to the altar of the Third Station of the Cross, they placed a plaque where Christ fell for the first time on the way to His own Calvary. A simple prayer is engraved on it: "Lord! Save Lithuania." (The Sign, June, 1951)

68 METŲ AMŽIAUS, O VIS DAR UŽLIPA 155 PEDAS DIRBTI ANT PASTOLIŲ

HADACOL Pašalina Nervuotumo ir Silpnumo Priežastį, Susidariusią dėl Vitaminų B1, B2, Niacin ir Geležies Trūkumo

Atrodo, kad vis daugiau ir daugiau žmonių įsitikina, kad jeigu nori pasiekti atitinkamoje aukštumoje savo darbe, tai jie turi būti geriausiai sveikatos stovyje. Mr. John L. Napier, Route 1, Moselle, Mississippi, pats tai patstebėjo, kuomet gėlimai ir skausmai, nusilpimas ir nervuotumas trukdė jo darbą, kaip mūrininko ir staliaus.

Bet Mr. Napier, jau buvo girdėjęs, kaip HADACOL pagelbėjo žmonėms tokiame pat stovyje, kuris gal buvo susidūręs dėl trūkumo Vitaminų B1, B2, Geležies ir Niacin. Čia yra jo paties žodžiai: "Prieš naudojant HADACOL, aš kenčiau gėlimą ir skausmus kai kurį laiką. Po to pasidariau silpnas ir nervuotas. Aš esu stalius ir mūrininkas. Taip pat turiu ūkį. Pradėjau jausit labai blogai ir tolyn vis blogyn. Išgirdau apie HADACOL ir tuojau pradėjau vartoti. Suvartojus vieną butelį, kuomet atsiguldavau 9:00 P.

M., tuoj užmigdavau. Išvartojęs trečią butelį aš sugrįžau vėl staliaus ir mūrininko darban. Dabar aš pasiekiau ant pastolių 155 pedas ir išdirbiu visą dieną. Aš niekuomet nesijaučiau taip gerai jau ilgą laiką, kaip kad aš jaučiuosi dabar. Aš esu 68 metų amžiaus. Ir kaip neturiu darbo staliaus ar mūrininko, tai dirbu savo ūkyje įvairius ūkio darbus. Dekui HADACOL."

Čia yra raktas, kuris gali ir jums pagelbėti, jeigu jūs kenčiate dėl stokos Vitaminų B1, B2, Niacin ir Geležies. Kam prateisti kentėjimą... kam mėginti... kam leisti skausmą jus traukti į vis žemyn ir žemyn? Todėl, kad šie ypatingi Vitaminai ir Mineralai, kurių kaip tik HADACOL parūpina tokiam kiekviui, didesniame negu minimumas kasdieniniame vartojime. Ir šį nuostabią formulę turi pagelbantius kiekis Fosforo ir Kalcijaus.

HADACOL ugdo hemoglobino kiekį kraujyje (kai reikalinga geležis), siūnanti šiuos elementus cirkuluoti į kiekvieną kūno dalį. Jau išstarpinti specialiamie skystyje, elementai greitai ir lengvai įeina į visą sistemą. Turi griežto pinigų grąžinimo garantiją.

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato New York'e paieškomie asmenys:

ALEKNEVICIUS, Alfonsas ir Juozas, iš Meškučių km., Nedzingės parapijos.

ALEKSANDRAVICIUS, Povilas, iš Pavandenio-Markų kaimo.

BARANAUSKAS, Feliksas, iš Žiemių km., Vilniaus krašto.

BUBNIENE-KURILICTE, Barbara, ir seserys Ona VALAITIENE ir Pranciška ŠERGALENE, bei KUBILIUS, Juozas ir Vincas, iš Sasnavos valsčiaus, Marijampolės apskrities.

CESNIAUSKAS, Boleslovas, iš Cerniauskų kaimo, Leipalingio parapijos.

FESTERLINGIENE-SNEIDERYTE, Ieva, ir seserys KALVAITIENE Augustė ir seserys NAUJOKAIENE, Elzbieta, ir FESTERLINGIENE, Ieva, iš Dainių kaimo, Jurbarko valsčiaus, Raseinių apskrities.

GARBENIS, Pranas, iš Paklaupės kaimo, Lazduvės valsčiaus, Mažeikių apskrities.

KALVAITIENE-SNEIDERYTE, Augustė, ir seserys NAUJOKAIENE, Elzbieta, ir FESTERLINGIENE, Ieva, iš Dainių kaimo, Jurbarko valsčiaus, Raseinių apskrities.

KANDZELIENSKAITE, Anelija, iš Tarnaukos km., Marijampolės apskrities.

KASMAUSKIENE-MANKEVICIUTE, Rozalija, MANKEVICIUS, Leonas, bei MANKEVICIUTES, Marijona ir Ona.

LIOTE, Antanas ir Povilas, iš Gilydyžių kaimo, Viešintų valsčiaus, Panevėžio apskrities (buv. Androniškių val., Ukmergės ap.)

tuoj po sumos, šv. Vincento parapijos pobąžnytinėj svetainėje.

KINGSTON, Pa.—209-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 12 diena, 2 P. M., šv. Marijos parapijos svetainėje.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 12 diena, tuoj po sumos, bažnytinėj salėj.

DETROIT, Mich.—265-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 12 diena, šv. Antano parapijos mokyklos patalpose, tuoj po sumos (12 P. M.).

LUCKAUSKAITE - MIŠKINIENE, Vinculka, iš Sukorepos km., Nedzingės parapijos ir vyras MIŠKINIS, Jonas.

MANKEVICIUS, Leonas, bei MANKEVICIUTES, Marijona, Ona, ir Rozalija KASNAUSKIENE.

PASKAUSKAS, Juozas, iš Gilydyžių kaimo, Viešintų val., Panevėžio ap. (buv. Androniškių vl., Ukmergės apskrities).

PAVILONIS, Antanas ir Povilas, iš Gilydyžių km., Viešintų vl., Panevėžio ap. (buv. Androniškių vl., Ukmergės ap.)

PLISKEVICIUS, Ignotas, iš Sukorepos km., Nedzingės parapijos.

PLISKEVICIUTE-SAKALAUSKIENE, Mirta, iš Meškučių km., Nedzingės parapijos, Alovės vl., Alytaus ap. ir sūnus Jonas ir Vaclovas.

ŽIURA, Tomas, iš Jurgeliūnų km., Vilniaus krašto.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji, jei maloniai prašomi atsiiepti į: CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA, 41 W. 82nd Street, New York 24, N. Y.

LIETUVISKŲ ATVI RUKŲ PLATINIMO REIKALU

Daugelis nori žinoti, ar "Help Free Lithuania" atvirukai yra leidžiami privatusiems asmenims, ar organizacijoms? Jie yra išleisti pavienio žmogaus, kuris dirba Lietuvos naudai suvirš 35 metus ir dabar rankų nenuleidžia. Tikslas yra patriotinis, bet nekomercinis. Būsiu laimingas, jeigu viskas išeis lygioms, o jeigu būtų koks pelnas, tai jį gaus Amerikos Lietuvių Taryba. Platiniame šiu atvirukų gali prisidėti kiekvienas lietuvis.

J. Jakubauskas

Manila.—Liepos 30-tą didelės audros nusiaubė Luzon'o provinciją. Materialiniai nuostoliai dideli.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybę Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalba Išleista Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite P. gpa.

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Jurga. Kaina \$4.00. Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštasis viršelias, papuosta lietuviško stiliaus kryžiumi. 108 paveikslėliai, daug jų paimti iš Mišio. Evangelijos skaidmeniams ir bažnytinėms įvairioms. Novėnų 12. Litanių 16. Vainikų maldų "Kryžkelis" 7. Giesmių 9. Trejios Mišios (vienos liturginės maldos iš Mišio). Graudūs varkšniai. Daug įvairių maldų su atšaldais. Visi poteriai.

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Fr. M. Jurga. 544 pusl. Kaina \$3.00.

SVENTOJI VALANDA.—Maldos ir Giesmės. Sutaist kun. J. K. Mišauskas. Tai vienas Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje talpa maldos ir giesmės su gaidomis, bei smones gali sakti kunigis maldose ir giedoti giesmės su choru. Kaina 10c. Istant nemokama 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodais apdarais (originali kaina \$1.50) ...\$1.00
MALDU VAINIKĖLIS, juodais apdarais (originali kaina 70 centų)50
MALDU VAINIKĖLIS, juodais apdarais50

Kraipytis!

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽUS LRKSA PENKTOSIOS
APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS
ELMHURST, PENNA

Praėjusį sekmadienį—rugpiūčio 5, 1951, Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolyne, Elmhurst, Pa., prie ežero įvyko LRKSA Penktosios apskrities išvažiavimas.

Puikios oro bei rengėjų pastangų dėka į šį šiaip ramų ir gamtos grynumą gražų kempelį atsilankė nemažas būrys svečių, kurių galėjo būti apie penketą šimtą. Dalis svečių atvyko specialiai tam tikslui nusamdytais 4 autobusais. Atvykusiųjų svečių tarpe matėsi ir keletas kunigų.

Kaip jau buvo rašyta, išvažiavime buvo išpildyta ir visa eilė muzikinių ir kitokių pasirodymų. Plymouth'o Sv. Vardo Draugijos vyrų choras, vadovaujamas LRKSA išdinininko—muziko P. J. Karasausko, padainavo keletą lietuviškų ir angliškų dainų. Čia darniai nuskambėjo "Vilko maršas" ir daugelį dar iš a. a. Vanagačio laikų atnešama—"Ulonai". Tautinių šokių grupę, kurią per palyginti trumpą laiką paruošė ir šokėjoms rūbus pasiuvę energingoji ir darbščioji rengėjų komisijos narė p. P. Baltrušaitienė, pasuko keletą tautinių šokių. Gražia akordijono muzika susirinkusius padžiugino ir žinomoji akordijonistė Anna Pasko.

Jaunuolių kontesto programoje pirmąją dovaną laimėjo 5 metų amžiaus Barbara Ann Petroski iš Plymouth'o.

LRKSA Penktosios apskrities pirmininkui P. Kantakevičiui pristatydami muzikalinę programą sklandžiai pravedė Antanas Daidynas.

Išvažiavimo metu taip pat vyko ir visa eilė lošimų bei žaidimų.

Nebuvo pamiršti ir išvažiavimo atvykusi gausiausia šeima, kuriai paskirta dovaną. Šią dovaną gavo b. p. Bagdonų šeima iš Plymouth'o, kurių šeima sudarė net 13 asmenų. (Na, ir sakyt, kad "13"—nelaimingas skaičius...)

Išvažiavimo pareigūnai prie atsigavimų, užkandžių ar lošimų stalų savo darbą atliko sklandžiai ir be priekaištų. Čia labai

gražiai darbavosi apskrities vice-pirmininkas Alekas Norvaiša ir St. Zemaitis. Taip pat malonus pastebėti, kad su tikrai pavazdingu uolumu darbavosi adv. Eduardas Lopatto.

Atsilankiusieji svečiai buvo patenkinti turėję progos gražiai bei jaukiai praleisti keletą valandų ir saulei paslinkus labiau vakarus nenoriai skirstėsi namo.

Tikime, kad LRKSA Penktosios apskrities ir kitais metais su rengs tokį pat. o gal dar ir šaunesnį išvažiavimą. *Andriukas*

PAVYKĖS PIKNIKAS

ELMHURST, Pa. — LRKSA Penktosios apskrities piknikas prie prieglaudos ežerėlio kiekvieną akies žvilgsniu kogeriausia pavyko. Diena pasitaikė puikiusia. Svečių suvažioavo daug. O viskas nuskambėjo tikra lietuviška nuotaika. Plymouth'o Sv. Vardo draugijos vyrų būrys sudainavo keletą dainelių. Baltrušaitienės vedamos jaunuolės pašoko keletą grynai lietuviškų šokių; neminint smulkesnių įvairumų. Netrukus ir dvasiški. Matyt, Kvetkas, Baltrušaitienė, Karasauskas ir Zemaitis ne vieną štuopą prakaito išsunkė, kol visą tą vakarį tvarsčiai nustatė. *Svečias*

NUMIRĖ ANTONIJA
JANČARIENĖ

LRKSA 14-tos kuopos narė Antonija Jančarienė, gvy. 140 S. Meade St., Wilkes-Barre, numirė rugpiūčio 1-mą.

Palaidota rugpiūčio 4-tą iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek.

Nuldydus bažnyčion, prie didžiojo altoriaus iškilmingas Mišias atliko kun. klebonas J. K. Miliauskas, o prie šoninių altorių—kun. J. Valūnas ir kun. F. L. Jaškus. Per Mišias vargonais grojo muzikas V. Ramanauskas. Altoriaus, Ražančiaus ir Švento Pranciškaus Trečiojo Ordino draugijų narės laidotuversė dalyvavo in corpore. Kapinėse pasukutinę benedikciją suteikė kun. J. Valūnas ir kun. F. L. Jaškus.

Karstnešiais buvo sūnus Antanas, Jonas, Pranas, Albertas ir Benjaminas; taipgi žentas Walter Salis.

Velionė priklausė prie LRKSA 14 kuopos, Altoriaus ir Ražančiaus, taipgi, prie Šv. Pranciškaus Trečiojo Ordino draugijų. Jos vyras mirė šių metų liepos 3-čią. Jančarai buvo pavyzdingi lietuviai katalikai ir gražiai išauklėjo savo šeimą.

Teis išis jos vėl Viešpaty! Seimai ir giminės pareiškia meiliausią užuojautą!

KVIEČIAME Į 4-TOSIOS
PENNA APSKRITIES
IŠVAŽIAVIMĄSEKMADIENĮ, RUGPIŪČIO-AUGUST 12, 1951
ROCKY GLEN PARKE

Šį sekmadienį, rugpiūčio 12, Rocky Glen parke, įvyks 32-ras metinis LRKSA 4-tos Penna apskrities išvažiavimas.

Rengėjai kviečia dalyvauti Wyoming Klonio ir kaimyninių kolonijų visuomenę. Čia visi maloniai praleisite laiką.

Parke yra visokių įrengimų ir žaislų jaunimui ir augusiems. Čia pat yra ežeras ir galėsite pasivažinėti laiveliais.

Rengėjai turės savo standas su refrešmentais. Čia bus patogusia susitikti su savo draugais, pažįstamais, atnaujinti pažintis ir pasišnekučiuoti.

Privažiavimas į parką iš Scrantų ir iš kitų Wyoming Klonio kolonijų Laurel Linijos traukiniais yra patogus ir greitas.

Įžanga į parką velniui.

4 P. M. publika palinksmins parko administracijos nusamdyti profesionalai artistai—štukoriai.

Generalinį rengimo komitetą sudaro šie apskrities valdybos pareigūnai: Juozas Venlauskas, Juozas Purickis, Pranas Katilius, Jurgis Šlakis, Simanas Galinis, Reimundas Leskauskas ir Matas Zujus.

Išvažiavimo garbės svečiai: mons. J. V. Miliauskas, kun. J. Kasakaitis, kun. J. K. Miliauskas, kun. J. V. Inčiūra, kun. A. J. Sinkevičius, kun. A. Ežerskis, kun. J. C. Kundreckas, kun. P. B. Paukštis, kun. V. Nanorta, kun. V. Šimkonis, kun. J. F. Baltusevičius, kun. J. Savulis, kun. J. Aruškevičius, kun. V. Kupstas, kun. J. Andriška, kun. A. Žukauskas, kun. J. Valūnas, kun. M. Ožalas, kun. J. Tribendis, kun. J. Gilis, kun. P. Ališauskas, kun. J. Kazlauskas, kun. A. Norėnas, kun. V. Zemaitis, kun. L. J. Paznanskas, kun. V. Pakutka, kun. Albertas Brogas, kun. Pr. Jaškus, kun. B. J. Kazlauskas, kun. J. M. Truskauskas, kun. J. P. Stalevičius.

Dar kartą kviečiame visas ir visus rugpiūčio 12-tą dalyvauti LRKSA 4-tos Penna apskrities išvažiavime Rocky Glen parke.

LRKSA 6-TOS KUOPOS
NARIAMS

6-tos kuopos susirinkimas įvyks rugpiūčio 12-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje svetainėje.

Jonas Jodauga, rašt.

A. A.
Mirusiems

A. a. Pranas Vidrinskas, gvy. 165 Boland Ave., Lee Park, numirė rugpiūčio 28-tą, palaidotas liepos 31-mą iš Plymouth'o Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Hanover. Laidojimu rūpinosi direktorius Leagus. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šią šalį atvyko 1903 metais ir apsigyveno Lee Park'e. 1918 metais Loomis kasykloje išliko nelaimė, kurios rezultate jis neteko regėjimo.

A. a. Ona Parulienė, gvy. 530 Hoyt St., Pringle, numirė rugpiūčio 2-ą, palaidota rugpiūčio 6-tą iš Kingston'o Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Paliko tris sūnus, tris dukteris, aštuonis anūkus, keturis brolius ir seserį. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, West Side sekcijoje išgyveno 43 metus. Jos sūnus Jurgis yra Pringle High School principalas.

A. a. Kazys Pepas, gvy. 618 Spruce St., W. Pittston, numirė rugpiūčio 1-mą, palaidotas rugpiūčio 4-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, tris dukteris, sūnų ir šešis anūkus. Velionis buvo gimęs Lietuvoje, į šį rajoną atvyko 50 metų atgal ir įsikūrė W. Pittstone.

A. a. Marė Riškevičienė, gvy. 131 South Empire Street, Wilkes-Barre, numirė rugpiūčio 5-tą, palaidota rugpiūčio 8-tą iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko dvi dukteris, tris sūnus, penkis anūkus, vieną proanuką ir dvi seseris. Ji buvo gimusi Lietuvoje, šiame rajone įsikūrė 1903 metais.

A. a. Petras Kubilius, gvy. 244 Vine St., Plymouth, nu-

mirė rugpiūčio 1-mą, palaidotas rugpiūčio 6-tą iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse, Muhlenburg. Paliko žmoną, dvi dukteris, sūnų, du anūkus, dvi seseris ir brolių.

MOTERŲ SĄJUNGOS
63-SIOS KUOPOS
IŠVAŽIAVIMAS

Harrison-Kearney, N. J.—Liepos 29-tą ALRK Moterų Sąjungos 63-ta kuopa turėjo išvažiavimą Seaside Heights, N. J. Busų patarnavimą suteikė Kanas Bus Company, Inc., West Orange, N. J. Busai, lietuvių užlaikomi, gražiai išrodė ir suteikė gerą patarnavimą.

Išvažiavimas buvo šaunus, tik gaila, kad diena buvo apsiniaukusi ir vėsokas oras. Publika laiką praleido prie visokių žaidimų. Nuvažiuojant ir parvažiuojant skambėjo lietuviškos dainos.

Sąjungietės puikiai pasidarbavo ir svečius gražiai priėmė. Buvo išleistos dovanos. Pirmą dovaną laimėjo Šalkauskienė, o antą R. Katilienė.

Išvažiavime dalyvavo LRKSA 165-tos kuopos pirmininkas K. M. Nakrošis, biznieriiai Rubeikai Baltruškonienė. "Garso" reporteris nufotografavo išvažiavimo dalyvius ir tas pasilikęs ilgai atminčiai. Sąjungietės — 63-tos kuopos valdybos narės daug pasidarbavo ruošia, būtent, pirminkė O. Silvestravienė, raštininkė P. Petrienė, M. Nakrošienė.

Geriausios kloties sąjungietės ateityje! *Svečias*

Birželio 14-21 minėjimo dienų proga lietuvių darbo-sargybų kuopa Mannheim'e surinko tremtinių senelių, mūšalčių ir besimokančio jaunimo šalpai 133,79 DM. Pinigai perduoti BALFO šalpos skyriui.

VIENINGAS PASAULIS,
PAŠALINS KARUS!

Taip sako ir ralo "Lietuvių Naujienos", mėnesinis žurnalas. Kaina \$2.00 metams.

"LIETUVIŲ NAUJENOS" 332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

Metinis LRKSA Ketvirtos
Penna. Apskrities

IŠVAŽIAVIMAS

Sekmadienį

Rugpiūčio-August 12, 1951

ROCKY GLEN PARKE

VISUOMENĖ MALONIAI KVIEČIAMA DALYVAUTI IŠVAŽIAVIME

RENGĖJAI

NUOMONĖ APIE JUZĘ
AUGAITYTĘ

Philadelphia, Pa. — Paskutiniuoju laiku su vienu viengėniu teko platokai pasikalbėti apie mūsų šio vietinius menininkus, menininkes. Laikė to ūturiavimu, kaip kad sako Vitebsko gubernijos lietuvių—"juodskūriai," užsiminus man apie garsiąją dainininkę, panelę Juzę Augaitytę, jis pakeltų, entuziastingu balsu taip pradėjo sakyti:

Beklausant dainelių
Juzės Augaitytės,
Vaizdenos, kad girdžiu
Čiulbesį paukštytės,
Tai yra laktūtės
Kurioji Edene
Zavėjo ne tikaiti
Ieva-Adomienė...
Ir jos Adomėli,
Kaip sakė tą tuli,
Bet net ir Kūrėjai
Visatos—Dievuli;
Kur's už tą ją keičiant
I luomą mergaičių,
Pakaitė į Juzę
Gerbtiną Augaitę.
Bei tuli net sako,
Kad buvo ji rožė,
Todėl tik ir glūdi
Joje didi grožė.
Tad nors, kaip kiekvienu,
Jinai bus ir žmona...
Joje glūdi grožės
Ir dievė, Junona!

Pointbrizietė

LRKSA 307 KUOPOS
NARIAMS

CLEVELAND, O. — LRKSA 307 kuopos susirinkimas įvyks rugpiūčio 10-tą, 7 val. vakare, Panelės Švenčiausios Nesiliaujančios Pragalbos parapijos svetainėje. Paeilios narių dalyvauti, nes yra svarbių reikalų. Būtu labai gerai, kad kiekvienas narys atsivestų nors po vieną naują kandidatą įsirašyti kuopon. Tada mūsų kuopa padidės nariais ir pagyvės veikimas. Už kiekvieną naują narį centras duoda atatinamą atlyginimą.

A. Ivinskas,

307 kuopos raštininkas

Viena didesnių lenkų išeivių kolonijų kurias Australijoje (60.000 asmenų). Lenkų organizacijų Vykdomajai Tarybai Sydney ir kitoms kultūrinėms ir sporto organizacijoms pavyko apimti savo veikla lenkų daugumą.

"Ostatnie Wiadomosci" Nr. 66. Lenkijos seimas sudarė Liaudies Lenkijos Konstitucijai parengti Komisiją. Varšuvos politbiuras būk jau turis konstitucijos projektą išverstą iš Stalino konstitucijos.

LAIŠKAI APIE ATOSTOGAS AMERIKOJ

Beveik kiekvienas, kuris rašo laišką į užsienį, jau praleido savo atostogas, arba ruošiasi išvykti poilsui. Kaip malonu yra laiške paminėti, kaip atostogos buvo praleistos. Kartais, rašydami apie atostogų įdomius incidentus ir įvairumus, mes nuvažiuojame svarbius faktus apie patį Amerikos gyvenimą.

Laiškuose iš Amerikos turime tik pabrėžti teisybę apie viską, nereikia perdėti, nes tik kuklūs laišakai paneigia komunistų propagandos iškraipymus.

Paimkime pavyzdį iš vieno žmogaus laiško savo giminačiui Vakarų Europoje. Rašydamas apie savo šeimą, daug rašė apie savo vaikų, kuomi jie užsiima, jų draugus, kaip visa šeima vyksta savaitgaliais į kalnus, į pajūrį arba į Tautinius Parkus.

"Tas viskas, mielas pusbroli, buvo neišpasakytai įdomu, taip greitai laikas prabėgo. Netikėt, kad tik mes buvome ten išvykę, susitikome daugybę kitų amerikiečių. Čia Amerikoje kiekvienas turi teisę atostogauti; atostogos eina kartu su geresnėmis algomis, trumpesnėmis darbo valandomis, senatvės pensijomis ir kitais gerumais.

"Mums nemalonu išgirsti, kaip komunistų propaganda iškraipo viską Amerikoje... kad čia darbininkai yra išnaudojami ir juos spaudžia kapitalistai, kad darbininkai nėra jokių malonumų, kad mūsų gyvenimas vargingas, ir panašiai. Esu tikras, kad ir patys ir tai netiki. Iš mano laiško gali pamatyti, kad dalykai ne per blogi. Nėra jokios prasmės man meluoti apie mūsų gyvenimą."

Rašant apie atostogas svarbu pridėti nuotraukas savo šeimos, kas irgi atsiekia savo tikslą.

Žmonės matydami tokias nuotraukas gali paklausti: "Atostogos... mano draugas Amerikoje"

Palaidotas iš Šv. Alfonso bažnyčios Šv. Išganytojo kapinėse. Velionis buvo pavyzdingas parapijietis ir ištikimas LRKSA 13-tos kuopos narys.

Viešpats te suteikia jo vėlei amžiną ramybę ir šviesą, o likusiems liūdesio valandose reikiame gilią užuojautą!

J. G. Budelis

REUMATISKI
SKAUSMAI

Deksno Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savybę galingai šilumą. Šildydama galinai, išstiprus reumatiniskus skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir turpimą, dieglius, šaltį. Daugeliui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Ne laik ilgai, bet tuojau įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2 oz. \$1.00; 4 oz. \$2.00. Ekstra didelė dėžė—16 oz. \$5.00. Garantuojami pasiekimai, ar grąžinam pinigai.

DEKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

LIETUVIŲ BANKE

DAUG REIKALŲ GALIMA ATLIKTI

P pinigų taupymai yra po Federal Insurance Corp. globa. Kiekviena knygutė iki \$10,000.00 J. V. valdžios apsaugota.

Paskolos perkant arba statymui namų.

Čia galima užsimokėti už gasą, elektrą, išsipirkti čekius, money orders, arba rengiantis į kelionę—traveling čekius (checks) ir kitokiais reikalais gausit patarimų.

VALANDOS: nuo 9:30 iki 3 val. po pietų. Trečiadieniais (serėdomis) iki 12 val. Šeštadieniais (subatomis) iki 1 v. po pietų

THE SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASS'N

6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
HE. 1-2498

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

SVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiškus Apaštalių; Šv. Pavlo, Šv. Jokūbo, Šv. Jono, Šv. Judė ir gilių ateinančių iš ano pasaulio dalykų. Apieškimai, surašyti apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knyga. Todėl patys užsisakykite ir užsisakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išlaikyti. Jie yra labai išsilgę lietuviškų knygų. Stipriais aukskelio apdais 3.00; popieriniais viršelais—\$2.00.

ANGLISKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary). A. Herlito, Mes jums siūlome Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatais—dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais stipriais aukskelio apdais. Parduodavo po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargėn—atiduodame už \$3.00.

SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai Kiekvienai Dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveikluota, puikiais, stipriais apdais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

KATEKIZMAS. Angli ir Lietuvių Kalbosa. Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Šeštoji laida. Kaina 20c už vieną; 15c per kant 5 ar daugiau. Kadangi mūsų išeivių vaikų dalis gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms praeina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglių kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis angli kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvutiniai.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJĄ

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.